

Az Európai Unió
Tanácsa

Brüsszel, 2023. október 2.
(OR. en)

Intézményközi referenciaszám:
2023/0332(NLE)

13583/23
ADD 1

JAI 1233
FRONT 289
VISA 191
SIRIS 86

JAVASLAT

Küldi:	az Európai Bizottság főtitkára részéről Martine DEPREZ igazgató
Az átvétel dátuma:	2023. szeptember 29.
Címzett:	Thérèse BLANCHET, az Európai Unió Tanácsának főtitkára
Biz. dok. sz.:	COM(2023) 549 final - ANNEX
Tárgy:	MELLÉKLET a következőhöz: Javaslat A TANÁCS HATÁROZATA az Európai Unió és a Liechtensteini Hercegség közötti, az Integrált Határigazgatási Alap keretében a határigazgatás és a vízümpolitika pénzügyi támogatására szolgáló eszközre vonatkozó kiegészítő szabályokról szóló megállapodásnak az Európai Unió nevében történő aláírásáról és az ideiglenes alkalmazásáról

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak a COM(2023) 549 final - ANNEX számú dokumentumot.

Melléklet: COM(2023) 549 final - ANNEX

EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2023.9.29.
COM(2023) 549 final

ANNEX

MELLÉKLET

a következőhöz:

Javaslat A TANÁCS HATÁROZATA

az Európai Unió és a Liechtensteini Hercegség közötti, az Integrált Határigazgatási Alap keretében a határigazgatás és a vízümpolitika pénzügyi támogatására szolgáló eszközre vonatkozó kiegészítő szabályokról szóló megállapodásnak az Európai Unió nevében történő aláírásáról és az ideiglenes alkalmazásáról

MELLÉKLET

AZ EURÓPAI UNIÓ, a továbbiakban: az Unió,

valamint

A LIECHTENSTEINI HERCEGSÉG, a továbbiakban: Liechtenstein,

a továbbiakban együttesen: a Felek

TEKINTETTEL az Európai Unió, az Európai Közösség, a Svájci Államszövetség és a Liechtensteini Hercegség közötti, a Liechtensteini Hercegségnek az Európai Unió, az Európai Közösség és a Svájci Államszövetség közötti, a Svájci Államszövetségnek a schengeni vívmányok végrehajtására, alkalmazására és fejlesztésére irányuló társulásáról szóló megállapodáshoz való csatlakozásáról szóló jegyzőkönyvre¹ (a továbbiakban: a társulási jegyzőkönyv),

MIVEL:

- (1) Az Unió az (EU) 2021/1148 európai parlamenti és tanácsi rendelettel² (a továbbiakban: a HAVE-rendelet) létrehozta az Integrált Határigazgatási Alap részeként a határigazgatás és a vízümpolitika pénzügyi támogatására szolgáló eszközt (a továbbiakban: HAVE).
- (2) A HAVE-rendelet a Liechtensteinnel kötött társulási jegyzőkönyv értelmében a schengeni vívmányok fejlesztésének minősül.
- (3) Az Integrált Határigazgatási Alap részét képező, a határigazgatás és a vízümpolitika pénzügyi támogatására szolgáló eszköz a schengeni vívmányok összefüggésében egyedi eszköz, amelynek célja, hogy erős és hatékony európai integrált határigazgatást biztosítson a külső határokon, ugyanakkor a tagállamok és a társult országok alapvető jogokkal kapcsolatos kötelezettségvállalásaival teljes összhangban megőrizze a személyek szabad mozgását, valamint támogassa a közös vízümpolitika egységes végrehajtását és korszerűsítését, hozzájárulva ezáltal a magas szintű biztonság garantálásához a tagállamokban és a társult országokban.
- (4) A HAVE-rendelet 7. cikkének (6) bekezdése úgy rendelkezik, hogy a schengeni vívmányok végrehajtásához, alkalmazásához és fejlesztéséhez társult országok HAVE-ben való részvétele jellegének és módjának meghatározása érdekében megállapodásokat kell kötni.
- (5) A HAVE lehetőséget kínál az intézkedések megosztott, közvetlen és közvetett irányítással történő végrehajtására, ez a megállapodás pedig azt hivatott lehetővé tenni, hogy a közvetlen és közvetett irányítással történő végrehajtás a pénzgazdálkodásra és kontrollra vonatkozó uniós elvekkel és szabályokkal összhangban megvalósítható legyen Liechtensteinben.
- (6) Tekintettel azokra az adminisztratív terhekre, amelyeket az (EU) 2021/1060 európai parlamenti és tanácsi rendelet³ (a továbbiakban: a közös rendelkezésekről szóló

¹ EU HL L 160., 2011.6.18., 21. o.

² Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/1148 rendelete (2021. július 7.) a határigazgatás és a vízümpolitika pénzügyi támogatására szolgáló eszköznek az Integrált Határigazgatási Alap részeként történő létrehozásáról (EU HL L 251., 2021.7.15., 48. o.).

³ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/1060 rendelete (2021. június 24.) az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alap Pluszra, a Kohéziós Alapra, az Igazságos Átmenet Alapra és az

rendelet) követelményei rónának Liechtensteinre annak érdekében, hogy korlátozott allokációját megosztott irányítással hajtsa végre, a HAVE-rendelet alapján Liechtensteinnek abból adódóan nyújtott támogatást, hogy az ország jogosult valamely program céljára allokációban részesülni, elsősorban közvetlen irányítással kell végrehajtani az (EU, Euratom) 2018/1046 európai parlamenti és tanácsi rendelet⁴ (a továbbiakban: a költségvetési rendelet) első részének „Vissza nem térítendő támogatások” című VIII. címével összhangban.

- (7) Tekintettel a schengeni vívmányok sui generis jellegére, valamint arra, hogy egységes alkalmazásuk fontos a schengeni térség integritása szempontjából, a közvetlen irányításra alkalmazandó összes szabályt ugyanúgy kell alkalmazni a Liechtensteinben lévő jogalanyokra, mint bármely más, uniós finanszírozásra jogosult jogalanyra.
- (8) A Liechtenstein által a HAVE-hez nyújtandó éves hozzájárulás kiszámítását és felhasználását megkönnyítendő, Liechtensteinnek 2024-től 2027-ig négy éves részletben kell befizetnie a 2021–2027-es időszakra vonatkozó hozzájárulását. 2024-től 2025-ig az éves hozzájárulások összege rögzített, míg a 2026-ban és 2027-ben esedékes hozzájárulást 2026-ban kell megállapítani a HAVE-ben részt vevő valamennyi állam nominális bruttó hazai terméke alapján, a ténylegesen teljesített befizetések figyelembevételével.
- (9) Az egyenlő bánásmód elvével összhangban Liechtensteinnek részesülnie kell az (EU) 2018/1240 európai parlamenti és tanácsi rendelet⁵ (a továbbiakban: az ETIAS-rendelet) 86. cikkében meghatározott többletbevételből. A Liechtenstein által a HAVE javára fizetendő pénzügyi hozzájárulásokat a HAVE keretében arányosan csökkentik.
- (10) Az uniós adatvédelmi jogszabályok – köztük az (EU) 2016/679 európai parlamenti és tanácsi rendelet⁶ (a továbbiakban: az általános adatvédelmi rendelet) – az EGT-megállapodás hatálya alá tartoznak, és azokat belefoglalták az EGT-megállapodás XI. mellékletébe. Liechtenstein ezért alkalmazza az említett rendeletet.
- (11) Liechtensteint nem köti az Európai Unió Alapjogi Chartája, azonban részes fele az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló egyezménynek és annak jegyzőkönyveinek, valamint az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatának, így tiszteletben tartja az ezekben elismert jogokat és elveket. A HAVE-rendeletben, valamint az e megállapodásban szereplő, az Európai Unió Alapjogi Chartájára való

Európai Tengerügyi, Halászati és Akvakultúra-alapra vonatkozó közös rendelkezések, valamint az előbbiekre és a Menekültügyi, Migrációs és Integrációs Alapra, a Belső Biztonsági Alapra és a határigazgatás és a vízümpolitika pénzügyi támogatására szolgáló eszközre vonatkozó pénzügyi szabályok megállapításáról (EU HL L 231., 2021.6.30., 159. o.).

⁴ Az Európai Parlament és a Tanács (EU, Euratom) 2018/1046 rendelete (2018. július 18.) az Unió általános költségvetésére alkalmazandó pénzügyi szabályokról, az 1296/2013/EU, az 1301/2013/EU, az 1303/2013/EU, az 1304/2013/EU, az 1309/2013/EU, az 1316/2013/EU, a 223/2014/EU és a 283/2014/EU rendelet és az 541/2014/EU határozat módosításáról, valamint a 966/2012/EU, Euratom rendelet hatályon kívül helyezéséről (EU HL L 193., 2018.7.30., 1. o.).

⁵ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/1240 rendelete (2018. szeptember 12.) az Európai Utasinformációs és Engedélyezési Rendszer (ETIAS) létrehozásáról, valamint az 1077/2011/EU rendelet, az 515/2014/EU rendelet, az (EU) 2016/399 rendelet, az (EU) 2016/1624 rendelet és az (EU) 2017/2226 rendelet módosításáról (EU HL L 236., 2018.9.19., 1. o.).

⁶ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/679 rendelete (2016. április 27.) a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (általános adatvédelmi rendelet) (HL EU L 119., 2016.5.4., 1. o.).

hivatkozásokat ennek megfelelően az említett egyezményre és annak a Liechtenstein által ratifikált jegyzőkönyveire, valamint az említett nyilatkozat 14. cikkére való hivatkozásként kell értelmezni.

- (12) Mivel Liechtensteint nem kötik az uniós környezetvédelmi vívmányokra való hivatkozások, a HAVE-t és ezt a megállapodást a Párizsi Megállapodással és az ENSZ 2030-ig tartó időszakra szóló menetrendjének fenntartható fejlődési céljaival összhangban kell végrehajtania,

A KÖVETKEZŐKÉPPEN ÁLLAPODTAK MEG:

1. cikk

Hatály

Ez a megállapodás az (EU) 2021/1148 rendelet (a továbbiakban: a HAVE-rendelet) 7. cikkének (6) bekezdésével összhangban megállapítja a Liechtensteinnek az Integrált Határigazgatási Alap részét képező, a határigazgatás és a vízümpolitika pénzügyi támogatására szolgáló eszközben (a továbbiakban: HAVE) a 2021–2027-es programozási időszakban történő részvételéhez szükséges kiegészítő szabályokat.

2. cikk

Pénzügyi irányítás és kontroll

1. A HAVE-rendelet végrehajtása során Liechtenstein megteszi a szükséges intézkedéseket annak biztosítása érdekében, hogy megfeleljen az Európai Unió működéséről szóló szerződésben (a továbbiakban: EUMSZ) és az EUMSZ-en alapuló uniós jogban megállapított, a pénzügyi irányításra és kontrollra vonatkozó rendelkezéseknek.

Az első albekezdésben említett rendelkezések a következők:

- (a) az (EU, Euratom) 2018/1046 rendelet (a továbbiakban: a költségvetési rendelet)⁷ 33., 36., 61., 97–105, 106., 115–116., 125–129., 135–144., 150–153. és 154. cikke, 155. cikkének (1), (2), (4), (6) és (7) bekezdése, 180–205. és 254–257. cikke;
- (b) a Tanács 2185/96/Euratom, EK rendelete⁸;
- (c) a Tanács 2988/95/EK, Euratom rendelete⁹ és az Európai Parlament és a Tanács 883/2013/EU, Euratom rendelete¹⁰;

⁷ Az Európai Parlament és a Tanács (EU, Euratom) 2018/1046 rendelete (2018. július 18.) az Unió általános költségvetésére alkalmazandó pénzügyi szabályokról, az 1296/2013/EU, az 1301/2013/EU, az 1303/2013/EU, az 1304/2013/EU, az 1309/2013/EU, az 1316/2013/EU, a 223/2014/EU és a 283/2014/EU rendelet és az 541/2014/EU határozat módosításáról, valamint a 966/2012/EU, Euratom rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 193., 2018.7.30., 1. o.).

⁸ A Tanács 2185/96/Euratom, EK rendelete az Európai Közösségek pénzügyi érdekeinek csalással és egyéb szabálytalanságokkal szembeni védelmében a Bizottság által végzett helyszíni ellenőrzésekről és vizsgálatokról (EU HL L 292., 1996.11.15., 2. o.).

⁹ A Tanács 2988/95/EK, Euratom rendelete (1995. december 18.) az Európai Közösségek pénzügyi érdekeinek védelméről (EU HL L 312., 1995.12.23., 1. o.).

¹⁰ Az Európai Parlament és a Tanács 883/2013/EU, Euratom rendelete (2013. szeptember 11.) az Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF) által lefolytatott vizsgálatokról, valamint az 1073/1999/EK európai parlamenti és

2. A költségvetési rendelet bármely, HAVE-t érintő módosítása, hatályon kívül helyezése, felváltása vagy átdolgozása esetén:
 - (d) Az Európai Bizottság erről a lehető leghamarabb tájékoztatja Liechtensteint, és Liechtenstein kérésére magyarázatot ad az ilyen módosításra, hatályon kívül helyezésre, felváltásra vagy átdolgozásra vonatkozóan.
 - (e) Az e megállapodás 13. cikkének (4) bekezdésétől eltérve, az Európai Bizottság (az Unió nevében) és Liechtenstein közös megegyezéssel meghatározhatja e cikk (1) bekezdése második albekezdése a) pontjának bármely olyan módosítását, amely a költségvetési rendelet ilyen módosításának, hatályon kívül helyezésének, felváltásának vagy átdolgozásának figyelembevételéhez szükséges.
3. Amennyiben a költségvetési rendeletet módosító, hatályon kívül helyező, felváltó vagy átdolgozó jogi aktus tartalma csak az alkotmányos követelmények teljesítését követően válhat kötelező erejűvé Liechtensteinre nézve, Liechtenstein legkésőbb 30 nappal az Európai Bizottság által adott – az e cikk (2) bekezdésének a) pontjában említett – tájékoztatást követően értesíti erről az Európai Bizottságot. Ha nem kötelező népszavazást tartani, az értesítést legkésőbb 30 nappal a népszavazásra megállapított határidő elteltét követően meg kell tenni. Ha kötelező népszavazást tartani, Liechtenstein haladéktalanul tájékoztatja írásban az Európai Bizottságot valamennyi alkotmányos követelmény teljesítéséről; Liechtensteinnek az értesítés időpontjától számítva tizennyolc hónap áll rendelkezésére, hogy megállapodjon az e cikk (1) bekezdése második albekezdése a) pontjának az e cikk (2) bekezdésének b) pontjában említett szükséges módosításairól.
4. A jogi aktus Liechtenstein tekintetében megállapított hatálybalépésének időpontjától az alkotmányos követelmények teljesüléséről szóló értesítés elküldésének és az e cikk (1) bekezdése második albekezdése a) pontjának módosítására vonatkozó megállapodás létrejöttének napjáig Liechtenstein lehetőség szerint ideiglenesen végrehajtja a szóban forgó jogi aktust vagy intézkedést.
5. A Liechtensteinben letelepedett jogalanyok az Unióban letelepedett jogalanyokkal azonos feltételek mellett vehetnek részt az eszközből finanszírozott tevékenységekben.

3. cikk

A részvétel hatóköre

1. A Liechtensteinnek nyújtott, a HAVE-rendelet 7. cikke (3) bekezdésének a) pontja szerint kiszámított uniós allokációt [a HAVE-rendelet 8. cikkének (1) bekezdésével összhangban] az eszköz tematikus eszköze keretében megvalósuló uniós intézkedésként kell Liechtenstein rendelkezésére bocsátani.
2. A HAVE-rendelet 2. cikkének (8) bekezdésében és 8. cikke (1) bekezdésének a) pontjában említett egyedi intézkedések keretében nyújtott források ugyanolyan alapon állnak Liechtenstein rendelkezésére, mint amilyen alapon azokkal a többi schengeni társult ország rendelkezik. A Liechtenstein által kiválasztott egyedi

tanácsi rendelet és az 1074/1999/Euratom tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (EU HL L 248., 2013.9.18., 1. o.).

intézkedéseket közvetlen irányítással kell végrehajtani. A finanszírozáshoz való hozzáférés olyan egyedi intézkedéseket érint,

- (a) amelyek a schengeni vívmányok és a HAVE-rendelet alkalmazásában részt vevő országok mindegyikének rendelkezésére állnak a vívmányoknak való megfelelés biztosítása érdekében („kiegészítések”); és
 - (b) amelyek kiválasztására a schengeni vívmányok és a HAVE-rendelet alkalmazásában részt vevő összes országnak címzett pályázati felhívás révén kerül sor.
3. Liechtenstein legkésőbb 30 nappal e megállapodás hatálybalépését követően, 2025-től kezdődően pedig minden év február 15-ig tájékoztatja a Bizottságot a schengeni vívmányoknak való megfelelés és a HAVE célkitűzéseinek teljesítése érdekében végrehajtani kívánt intézkedéseiről, valamint a kapcsolódó költségvetésről.
4. A projektek Liechtenstein általi, a HAVE-rendelet szerinti végrehajtása a költségvetési rendelet első részének VIII. címével összhangban a közvetlen irányítás szabályainak megfelelően történik.

4. cikk

A HAVE-rendelet rendelkezéseinek egyedi alkalmazása

- 1. A HAVE-rendelet hatálybalépésére hivatkozó határidők az e megállapodás hatálybalépésének időpontjára hivatkozó határidőként értendők.
- 2. Az Európai Unió Alapjogi Chartájára való hivatkozások az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló egyezményre és annak a Liechtenstein által ratifikált jegyzőkönyveire, valamint az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatának 14. cikkére való hivatkozásként kell értendők.
- 3. Liechtenstein, amelyre nézve nem kötelezőek az uniós környezetvédelmi vívmányokra való hivatkozások, vállalja, hogy a HAVE-t a Párizsi Megállapodással és az ENSZ fenntartható fejlődési céljaival összhangban hajtja végre.

5. cikk

Végrehajtás

- 1. Liechtenstein területén végrehajthatók a Bizottság államoktól eltérő személyekkel szembeni vagyoni kötelezettséget megállapító határozatai.

Az ilyen határozatok végrehajtásra Liechtenstein hatályos polgári eljárási szabályai vonatkoznak. A vonatkozó határozatot a harmadik albekezdésben említett illetékes hatóság a határozat hitelességének vizsgálatán kívül minden más alaki követelményt mellőzve végrehajtási záradékkal látja el.

Liechtenstein kormánya erre a célra illetékes hatóságot jelöl ki, és erről tájékoztatja a Bizottságot, amely pedig erről tájékoztatja az Európai Unió Bíróságát.

Ha a Bizottság kérelme alapján ezek az alaki követelmények teljesültek, a Bizottság – a liechtensteini joggal összhangban – a végrehajtás érdekében közvetlenül az illetékes hatósághoz fordulhat.

A végrehajtás csak az Európai Unió Bíróságának határozatával függeszthető fel. Emellett a liechtensteini bíróságok hatáskörrel rendelkeznek minden olyan panasz kivizsgálására, amely szerint a végrehajtás során szabálytalanságok történtek.

2. Az e megállapodás hatálya alá tartozó szerződésben vagy támogatási megállapodásban foglalt választottbíróági kikötés alkalmazása tekintetében az Európai Unió Bírósága által hozott ítéletek Liechtensteinben ugyanúgy végrehajthatók, mint az Európai Bizottság (1) bekezdésben említett határozatai.

6. cikk

Az Unió pénzügyi érdekeinek védelme

1. Liechtenstein:
 - (a) küzd a csalás és az Unió pénzügyi érdekeit sértő minden egyéb jogellenes tevékenység ellen olyan intézkedésekkel, amelyeknek elrettentő hatásuk van és hathatós védelmet nyújtanak Liechtensteinben;
 - (b) az Unió pénzügyi érdekeit sértő csalás és minden egyéb jogellenes tevékenység leküzdésére meghozza ugyanazokat az intézkedéseket, amelyeket a saját pénzügyi érdekei védelmében meghoz; valamint
 - (c) összehangolja az Unió pénzügyi érdekeinek védelmét célzó tevékenységét a tagállamokkal és az Európai Bizottsággal.
2. Liechtenstein illetékes hatóságai haladéktalanul tájékoztatják az Európai Bizottságot vagy az Európai Csalás Elleni Hivatalt (a továbbiakban: OLAF) minden olyan tényről vagy gyanúról, amely az Unió pénzügyi érdekeit sértő szabálytalansággal, csalással vagy más jogellenes tevékenységgel kapcsolatban tudomásukra jutott. Az említett hatóságok továbbá tájékoztatják az Európai Ügyészséget (a továbbiakban: EPPO) is, ha ezek a tények vagy gyanúk olyan ügyre vonatkoznak, amely az EPPO hatáskörébe tartozhat.

Liechtenstein és az Unió az alkalmazandó jogi kerettel összhangban hatékony kölcsönös jogsegélyt biztosít azokban az esetekben, amikor az Unió vagy Liechtenstein illetékes hatóságai e megállapodás keretében nyomozást vagy bírósági eljárást folytatnak egymás pénzügyi érdekeinek védelmével kapcsolatban.
3. Liechtenstein olyan intézkedéseket fogad el, amelyek egyenértékűek az Unió által az EUMSZ 325. cikkének (4) bekezdése alapján elfogadott, e megállapodás aláírásakor hatályos intézkedésekkel.
4. Az Európai Bizottság, az OLAF, az EPPO, a Számvevőszék és Liechtenstein illetékes hatóságai az információcsere során kellőképpen figyelembe veszik a bizalmas kezelésre vonatkozó követelményeket. Az információcsere keretében megosztott személyes adatok védelmét a vonatkozó szabályokkal összhangban biztosítani kell.

7. cikk

Az Unió által végzett felülvizsgálatok és ellenőrzések

1. Az Uniónak jogában áll technikai, pénzügyi vagy más típusú felülvizsgálatokat és ellenőrzéseket végezni a HAVE-ből származó uniós finanszírozásban részesülő,

Liechtensteinben lakóhellyel rendelkező természetes személyek vagy ott letelepedett jogalanyok, valamint a HAVE-ből származó uniós finanszírozás végrehajtásában részt vevő, Liechtensteinben lakóhellyel rendelkező vagy ott letelepedett bármely harmadik fél helyiségeiben, ugyanúgy, ahogyan az az Európai Unió tagállamaiban lehetséges. Ilyen felülvizsgálatokat és ellenőrzéseket az Európai Bizottság, az OLAF és a Számvevőszék végezhet.

2. Liechtenstein hatóságai elősegítik a felülvizsgálatokat és ellenőrzéseket, amelyek az említett hatóságok kérésére ezekkel közösen is végezhetők.
3. A felülvizsgálatok és ellenőrzések a Liechtensteinben letelepedett jogalanyok e megállapodás alkalmazásából eredő jogainak felfüggesztését vagy e megállapodás megszüntetését követően is elvégezhetők az uniós költségvetés végrehajtására vonatkozó, a felfüggesztés vagy megszüntetés hatálybalépésének időpontja előtt tett jogi kötelezettségvállalások tekintetében.

8. cikk

Helyszíni ellenőrzések és vizsgálatok

Az OLAF a 883/2013/EU, Euratom rendelettel kiegészített 2185/96/Euratom, EK rendeletben megállapított feltételeknek megfelelően jogosult a HAVE-vel kapcsolatos helyszíni ellenőrzéseket és vizsgálatokat végezni Liechtenstein területén.

Liechtenstein hatóságai elősegítik a helyszíni ellenőrzéseket és vizsgálatokat, amelyek az említett hatóságok kérésére ezekkel közösen is végezhetők.

9. cikk

Számvevőszék

A Számvevőszéknek az EUMSZ 287. cikkének (1) és (2) bekezdésében meghatározott hatásköre kiterjed a HAVE-rendelet Liechtenstein általi – többek között Liechtenstein területén történő – végrehajtásával kapcsolatos bevételekre és kiadásokra.

Az EUMSZ 287. cikkének (3) bekezdésében és a költségvetési rendelet első része XIV. címének 1. fejezetében foglalt követelményekkel összhangban a Számvevőszék ellenőrzéseket végezhet minden, Liechtenstein területén a HAVE tekintetében az Unió nevében bevételeket vagy kiadásokat kezelő jogalany helyiségeiben, beleértve a költségvetésből kifizetésben részesülő természetes vagy jogi személy helyiségeit is.

Liechtensteinben a Számvevőszék a nemzeti ellenőrző szervekkel vagy – ha ezek nem rendelkeznek a szükséges hatáskörrel – az illetékes nemzeti szervezeti egységekkel kapcsolatot tartva folytatja le az ellenőrzést. A Számvevőszék, valamint Liechtenstein nemzeti ellenőrző szervei függetlenségük megőrzése mellett a bizalom szellemében működnek együtt egymással. Ezek a szervek vagy szervezeti egységek tájékoztatják a Számvevőszéket, hogy részt kívánnak-e venni az ellenőrzésben.

10. cikk

Pénzügyi hozzájárulások

1. Liechtenstein az I. mellékletben ismertetett képletnek megfelelően éves befizetésekkel járul hozzá a HAVE költségvetéséhez.
2. A Bizottság minden évben a Liechtenstein által teljesített befizetések legfeljebb 0,75 %-át fordíthatja a HAVE-rendelet és e megállapodás Liechtenstein általi végrehajtásának támogatásához szükséges alkalmazottakkal vagy külső alkalmazottakkal kapcsolatos igazgatási kiadásokra.
3. A (2) bekezdésben említett igazgatási kiadások levonása után az éves kifizetések fennmaradó összegét a következőképpen kell felosztani:
 - (a) 70 % a tagállamok és a társult államok programjainak végrehajtására;
 - (b) 30 % a HAVE-rendelet 8. cikkében említett tematikus eszközre.
4. A Liechtenstein által teljesített éves befizetéseknek megfelelő összeget a külső határokat érintő, erős és hatékony európai integrált határigazgatáshoz való hozzájárulásra kell felhasználni.
5. Az Unió Liechtenstein rendelkezésére bocsátja azokat a Liechtenstein pénzügyi részvételére vonatkozó, költségvetési, számviteli, teljesítménnyel kapcsolatos, illetve értékelési információkat, amelyek az Unió költségvetési és mentesítésért felelős hatóságainak az eszközzel kapcsolatban továbbított.

11. cikk

ETIAS

1. Az ETIAS rendszerből származó bevételeknek az ETIAS-rendelet 86. cikkében említett, az ETIAS üzemeltetésével és karbantartásával kapcsolatos költségek fedezése után esetlegesen megmaradó részét (a továbbiakban: a többlet) a II. mellékletben ismertetett képletnek megfelelően le kell vonni Liechtenstein HAVE-hez nyújtott végleges pénzügyi hozzájárulásából.
2. Liechtenstein a következő év február 15-ig éves jelentést nyújt be a Bizottságnak az ETIAS-rendelet 85. cikkének (2) és (3) bekezdésében említett költségekről. E jelentés tekintetében Liechtenstein eleget tesz az ETIAS-ról szóló rendeletből és az annak alapján elfogadott, felhatalmazáson alapuló jogi aktusokból eredő valamennyi jelentéstételi kötelezettségnek.

12. cikk

Bizalmas kezelés

Az e megállapodás alapján bármilyen formában közölt vagy szerzett információk szakmai titoktartás tárgyát képezik, és ugyanolyan védelmet élveznek, mint az uniós intézményekre alkalmazandó rendelkezések által, illetve Liechtenstein joga által védett hasonló információk. Az ilyen információk kizárólag olyan személyekkel közölhetők, akiknek az uniós intézményeken belül, a tagállamokban vagy Liechtensteinben feladatkörüknél fogva

ismerniük kell azokat, továbbá az ilyen információk kizárólag a Felek pénzügyi érdekei hatékony védelmének biztosítása céljából használhatók fel.

13. cikk

Hatálybalépés és időtartam

1. Ezt a megállapodást a Felek saját eljárásaiknak megfelelően hagyják jóvá. A Felek értesítik egymást az említett eljárások befejezéséről. Az értesítéseket az Európai Unió Tanácsa főtitkáranak és Liechtenstein Európai Unió mellé akkreditált képviselőjének kell megküldeni.
2. Ez a megállapodás az (1) bekezdésben említett utolsó értesítés napját követő hónap első napján lép hatályba.
3. Az érintett szakpolitikai területen nyújtott támogatás folytonosságának biztosítása érdekében, valamint abból a célból, hogy a végrehajtás a 2021–2027-es időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keret kezdetétől megkezdődhessen, a HAVE-rendelet hatálya alá tartozó intézkedések a megállapodás hatálybalépése előtt, de legkorábban 2021. január 1-jétől megkezdődhetnek, feltéve, hogy az intézkedések még nem fejeződtek be, amikor a költségvetési rendelettel összhangban sor kerül a támogatás odaítélésére.
4. Ez a megállapodás csak írásban, a Felek közös egyetértésével módosítható. A módosítások hatálybalépésére ugyanazt az eljárást kell alkalmazni, mint amely e megállapodás hatálybalépésére alkalmazandó.
5. E cikk (4) bekezdésétől eltérve, a társulási megállapodás¹¹ 3. cikke alapján létrehozott Vegyes Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy tárgyalásokat folytasson az e megállapodás 2. cikke (1) bekezdése második albekezdése a) pontjának szükséges módosításairól és elfogadja azokat, amennyiben az e megállapodás 15. cikkének (2) bekezdése szerint értesítés érkezik olyan körülmények között, amikor nem jött létre az e megállapodás 2. cikkének (2) vagy (3) bekezdése szerinti megállapodás.
6. Az 5. cikk kivételével a Felek – az alkotmányos követelmények sérelme nélkül – ezt a megállapodást az aláírását követő naptól ideiglenes alkalmazzák.

14. cikk

Vitarendezés

Amennyiben e megállapodás alkalmazásával kapcsolatban vita merül fel, a társulási megállapodás 10. cikkében meghatározott eljárás alkalmazandó.

15. cikk

Felfüggesztés

1. A Liechtensteinben letelepedett jogalanyok e megállapodás alkalmazásából eredő jogait az Unió e cikk (5)–(7) bekezdésével összhangban felfüggesztheti abban az

¹¹ EU HL L 53., 2008.2.27., 52. o.

esetben, ha Liechtenstein teljes egészében vagy részben nem fizeti be az esedékes pénzügyi hozzájárulását, amennyiben a költségvetési rendeletet a jogalkotó a HAVE szempontjából releváns módon módosítja, helyezi hatályon kívül, váltja fel más jogi aktussal, vagy dolgozza át, és e megállapodás 2. cikkének (2) bekezdése értelmében nem jött létre megállapodás a költségvetési rendelet módosításának, hatályon kívül helyezésének, felváltásának vagy átdolgozásának hatálybalépésétől számított 30 napon belül, vagy adott esetben attól a Liechtenstein által küldött értesítéstől számított 18 hónapon belül, amely szerint a költségvetési rendeletet módosító, hatályon kívül helyező, felváltó vagy átdolgozó jogi aktus csak az alkotmányos követelmények teljesítését követően válhat kötelező erejűvé Liechtensteinre nézve, vagy olyan körülmények között, amikor a költségvetési rendeletet a jogalkotó a HAVE szempontjából releváns módon módosítja, helyezi hatályon kívül, váltja fel más jogi aktussal, vagy dolgozza át, és Liechtenstein e megállapodás 2. cikkének (3) bekezdésével összhangban értesítette a Bizottságot arról, hogy a költségvetési rendeletet módosító, hatályon kívül helyező, felváltó vagy átdolgozó jogi aktus csak az alkotmányos követelmények teljesítését követően válhat kötelező erejűvé Liechtensteinre nézve, és Liechtenstein nem tudja ideiglenesen végrehajtani a szóban forgó jogi aktust vagy intézkedést az e megállapodás 2. cikkének (4) bekezdésében említettek szerint.

2. Az Unió értesíti Liechtensteint a Liechtensteinben letelepedett jogalanyok e megállapodás alkalmazásából eredő jogainak felfüggesztésére irányuló szándékáról, és ebben az esetben a társulási megállapodás 3. cikke alapján létrehozott Vegyes Bizottság hivatalosan napirendre veszi a kérdést.
3. A Vegyes Bizottság a (2) bekezdésben említett értesítéstől számított 30 napon belül ülést tart. A Vegyes Bizottságnak az ügy rendezésére 90 nap áll rendelkezésére azon napirend elfogadásának időpontjától számítva, amelyre az ügyet a (2) bekezdésnek megfelelően felvették. Amennyiben az ügyet a Vegyes Bizottság a 90 napos határidőn belül nem tudja rendezni, ezt a határidőt a végleges rendezés érdekében 30 nappal meg kell hosszabbítani.
4. Amennyiben az ügyet a Vegyes Bizottság a (3) bekezdésben előírt határidőn belül nem tudja rendezni, az Unió az (5)–(7) bekezdésben említettek szerint felfüggesztheti a Liechtensteinben letelepedett jogalanyok e megállapodás alkalmazásából eredő jogait.
5. Felfüggesztés esetén a Liechtensteinben letelepedett jogalanyok nem vehetnek részt a felfüggesztés hatálybalépésekor még le nem zárult odaítélési eljárásokban. Valamely odaítélési eljárás akkor tekintendő lezárultnak, ha az eljárás eredményeként jogi kötelezettségvállalásokra került sor.
6. A felfüggesztés nem érinti a Liechtensteinben letelepedett jogalanyokkal a felfüggesztés hatálybalépése előtt tett jogi kötelezettségvállalásokat. E jogi kötelezettségvállalásokra továbbra is alkalmazandó ez a megállapodás.
7. Az Unió pénzügyi érdekeinek védelméhez és az e megállapodás alapján a felfüggesztést megelőzően tett kötelezettségvállalásokból eredő pénzügyi kötelezettségek teljesítésének biztosításához szükséges műveletek a felfüggesztést követően is végrehajthatók.
8. Az Unió haladéktalanul értesíti Liechtensteint, amint megkapta az esedékes pénzügyi vagy operatív hozzájárulás összegét, ha az e megállapodás 2. cikke (2) bekezdésének való meg nem felelés megszűnt, vagy ha a költségvetési rendelettel kapcsolatos

kérdés rendezésre került. A felfüggesztést ezen értesítés nyomán azonnali hatállyal meg kell szüntetni.

9. A felfüggesztés megszüntetésének időpontjától kezdve Liechtenstein jogalanyai ismét részt vehetnek az ezen időpont után indított odaítélési eljárásokban, valamint az ezen időpont előtt indított azon odaítélési eljárásokban, amelyek esetében a pályázatok benyújtási határideje még nem járt le.

16. cikk

Megszüntetés

1. Ezt a megállapodást akár az Unió, akár Liechtenstein megszüntetheti a másik Félnek küldött értesítéssel. A megállapodás az ilyen értesítés napját követő 3 hónap elteltével hatályát veszti. Az értesítéseket az Európai Unió Tanácsa főtitkárának és Liechtenstein Európai Unió mellé akkreditált képviselőjének kell megküldeni.
2. Ez a megállapodás automatikusan megszűnik, amikor a társulási jegyzőkönyv – a társulási jegyzőkönyv 11. cikkével összhangban – megszűnik.
3. Amennyiben e megállapodást az (1) vagy a (2) bekezdéssel összhangban megszüntetik, a Felek megállapodnak abban, hogy azok a műveletek, amelyek esetében a jogi kötelezettségvállalások e megállapodás hatálybalépését követően és e megállapodás megszüntetése előtt jöttek létre, azok teljesítéséig folytatódnak az e megállapodásban meghatározott feltételek szerint.
4. Az Unió pénzügyi érdekeinek védelméhez és az e megállapodás alapján a megszüntetést megelőzően tett kötelezettségvállalásokból eredő pénzügyi kötelezettségek teljesítésének biztosításához szükséges műveletek a megszüntetést követően is végrehajthatók.
5. A Felek a megállapodás megszüntetéséből fakadó minden egyéb következményt közös megegyezéssel rendeznek.

17. cikk

Nyelvek

Ez a megállapodás két-két eredeti példányban angol, bolgár, cseh, dán, észt, finn, francia, görög, holland, horvát, ír, lengyel, lett, litván, magyar, máltai, német, olasz, portugál, román, spanyol, svéd, szlovák és szlovén nyelven készült, és e szövegek mindegyike egyaránt hiteles.

I. MELLÉKLET

A 2021–2027 közötti évekre vonatkozó éves pénzügyi hozzájárulások kiszámításának képlete és a befizetéssel kapcsolatos részletek

1. A pénzügyi hozzájárulás kiszámítása során figyelembe veszik a HAVE-rendelet 7. cikkének (2) bekezdésében említett összeget.
2. A 2024–2025 közötti évekre vonatkozóan Liechtenstein éves befizetéseket teljesít a HAVE költségvetésébe a következő táblázat szerint:

(valamennyi összeg EUR-ban értendő)

	2024	2025
Liechtenstein	739 017	739 017

Az e cikkben említett pénzügyi hozzájárulásokat Liechtenstein a támogatási megállapodások aláírásának időpontjától függetlenül köteles befizetni.

3. Liechtensteinnek a HAVE-hez való pénzügyi hozzájárulását 2026-ra és 2027-re vonatkozóan a következőképpen kell kiszámítani:

2020-tól 2024-ig minden egyes évre vonatkozóan Liechtenstein nominális bruttó hazai termékének (GDP) az Eurostatnál 2026. március 31-én rendelkezésre álló számadatait (GDP folyó áron) el kell osztani a HAVE-ben részt vevő valamennyi állam ugyanazon évre vonatkozó nominális GDP-adatainak összegével. A 2020–2024 közötti évekre kapott öt százalékos arány átlagát kell alkalmazni a következőkre:

- az elfogadott költségvetésből és a későbbi módosításokból vagy átcsoportosításokból származó, az egyes évek végén a 2021–2025-ös időszakra vonatkozóan a HAVE tekintetében lekötött kötelezettségvállalási előirányzatok összege,
- a HAVE 2026-ra vonatkozóan elfogadott költségvetéséből a 2026. év elején tett éves kötelezettségvállalási előirányzatok, valamint
- a HAVE 2027-re vonatkozó költségvetése szerinti éves kötelezettségvállalási előirányzat az Unió 2027-es pénzügyi évre vonatkozó, a Bizottság által elfogadott általános költségvetési tervezetében foglaltak szerint,

a Liechtenstein által a HAVE végrehajtásának teljes időszaka alatt befizetendő teljes összeg kiszámításához.

Ebből az összegből le kell vonni a Liechtenstein által e melléklet 2. pontjával összhangban ténylegesen teljesített éves befizetéseket ahhoz, hogy megkapjuk a 2026-ra és 2027-re vonatkozó hozzájárulásának teljes összegét. Ezen összeg egyik felét 2026-ban, másik felét pedig 2027-ben kell befizetni.

4. A pénzügyi hozzájárulást euróban kell befizetni, és az esedékes vagy befolyó összegek kiszámítását euróban kell kifejezni.

5. Liechtensteinnek a terhelési értesítés kézhezvételétől számított 45 napon belül kell befizetnie esedékes pénzügyi hozzájárulását. A hozzájárulás késedelmes befizetése a hátralékos összegre vonatkozó, az esedékességi naptól számított késedelmi kamat fizetését vonja maga után. A kamatláb az Európai Központi Bank irányadó refinanszírozási műveleteire alkalmazott, az *Európai Unió Hivatalos Lapjának C* sorozatában közzétett, a határidő lejártá szerinti hónap első naptári napján hatályos kamatláb 3,5 százalékponttal megnövelt értéke.

II. MELLÉKLET

Az ETIAS-rendelet 86. cikkében meghatározottak szerinti potenciálisan megmaradó bevételekből való liechtensteini részesedés kiszámítására vonatkozó képlet

A 2026-os pénzügyi évvel bezárólag minden egyes olyan pénzügyi évre vonatkozóan, amikor az ETIAS-rendelet 86. cikkében meghatározottak szerint többlet keletkezett, Liechtenstein nominális bruttó hazai termékének (GDP) az Eurostatnál március 31-én rendelkezésre álló számadatait (GDP folyó áron) el kell osztani az ETIAS-ban részt vevő valamennyi állam ugyanazon évre vonatkozó nominális GDP-adatainak összegével.

A kapott százalékos arányok átlagát a keletkezett teljes többletre kell alkalmazni. Liechtensteinnek a tematikus eszközre elkülönített 2027. évi pénzügyi hozzájárulását csökkenteni kell a kapott összeggel.